

Sygn. akt II Ca 152/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Jarmundowicz

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2016 roku we Wrocławiu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko E. G.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Trzebnicy, I Wydział Cywilny

z dnia 12 listopada 2015 r.

sygn. akt I C 121/15

oddala apelację.

Sygn. akt II Ca 152/16

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c., uzasadnienie wyroku ograniczył do wyjaśnienia podstawy prawnej orzeczenia z przytoczeniem przepisów prawa.

Apelacja strony powodowej nie zasługiwała na uwzględnienie. Przede wszystkim za niezasadny uznać należało zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 227 k.p.c. Trafnie bowiem przyjął Sąd Rejonowy, że art. 339 § 2 k.p.c. nie konstytuuje wyjątku od reguł wynikających z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., nakładających na stronę powodową obowiązek udowodnienia, że przysługiwało jej wobec pozwanego dochodzone roszczenie. Współczesny model procesu cywilnego opiera się na zasadzie kontradyktoryjności, w którym obie strony wiodące przed sądem spór znajdują się w takiej samej pozycji procesowej. Nie ulegało zaś wątpliwości Sądu Okręgowego, że strona powodowa na poparcie swojego żądania nie przedłożyła żadnych dowodów, ograniczając się jedynie do przytoczenia okoliczności faktycznych. Brak jakichkolwiek dowodów uniemożliwił Sądowi pierwszej instancji dokonanie weryfikacji wiarygodności twierdzeń pozwu, dotyczących w pierwszej kolejności istnienia tytułu prawnego do wierzytelności, a zatem, że strona powodowa była prawnym następcą podmiotu, który miał zawrzeć z pozwanym umowę kredytu. Strona powodowa w tym zakresie wprawdzie wskazała w pozwie dowody z dokumentów, których – przed zamknięciem rozprawy (art. 361 § 1 k.p.c.), nie przedłożyła. Natomiast, złożone niepoświadczone kserokopie nie mogły być uznane za dowody.

Zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (art. 129 § 2 k.p.c.). Kodeks

postępowania cywilnego nie zna pojęcia kserokopii, jako pojęciem przeciwstawnym pojęciu oryginału posługuje się pojęciem odpisu. Skoro jednak tak odpis, jak i kserokopia stanowią odwzorowanie oryginału tyle tylko, że pierwszy metodą tradycyjną, a druga metodą nowoczesną, to istnieje podstawa do objęcia pojęciem odpisu także kserokopii. Kserokopia będąca odwzorowaniem oryginału może zostać uznana za odpis tylko, jeśli została poświadczona za zgodność z oryginałem. Dla uznania kserokopii za dokument – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 16 czerwca 2000 r., IV CKN 59/00, LEX nr 533122, niezbędne jest oświadczenie o istnieniu oryginału o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Takim oświadczeniem będzie umieszczone na kserokopii i zaopatrzone podpisem poświadczenie zgodności kserokopii z oryginałem. Dopiero wtedy można uznać kserokopię za dokument świadczący o istnieniu oryginału. Bez wspomnianego poświadczenia kserokopia nie może być uznana za dokument, nie ma więc mocy dowodowej.

Wobec tego, należało stwierdzić, że nie były odpisami dokumentów przedłożone kserokopie, znajdujące się na k. 9 - 9v, 10, 11 - 11v, 12, 13 - 14, 15 - 15v, 16, 17 - 21, 38 - 40, 50 - 58v akt. Poświadczenia – według Sądu Okręgowego, powinny znajdować się na każdej stronie odpisu, z zachowaniem pierwotnej treści, w przypadku załącznika chodzi o jego całość, a nie wyodrębniony fragment. Sposób odwzorowania dokumentu nie ma tutaj zasadniczego znaczenia. Wskazaną ocenę to potwierdza, że zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 129 k.p.c., przyznającym poświadczeniu za zgodność z oryginałem sporządzonemu przez profesjonalnego pełnomocnika charakter dokumentu urzędowego, między innymi radcowie prawni uzyskali uprawnienia równoważne przysługujące notariuszowi na podstawie art. 2 § 2 oraz art. 96 - 99 ustawy z 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 164). Z treści art. 112 § 2 w zw. z art. 110 § 3 tej ustawy wynika, że odpis sporządzony przez notariusza mający więcej niż jeden arkusz powinien być ponumerowany, połączony, parafowany i spojony pieczęcią.

Jednocześnie, niekiedy konstruowana próba zakwalifikowania kserokopii do tzw. innych środków dowodowych, o których mowa w art. 308 k.p.c., jest wadliwa. W tej kwestii także zajął już stanowisko Sąd Najwyższy, choćby w wyroku z 14 lutego 2007 r., II CSK 401/06, LEX nr 453727, wskazując, że skoro niepoświadczona kserokopia nie jest dokumentem, to nie może być podstawą do prowadzenia dowodu w trybie art. 308 k.p.c. Odmienne ujęcie tego zagadnienia prowadziłyby do obejścia przepisów o dowodzie z dokumentu. Poza tym, jak trafnie podkreślono w doktrynie, wymienione w art. 308 k.p.c. środki dowodowe ustawodawca zaliczył do przyrządów utrwalających albo przenoszących obrazy lub dźwięki. Oznacza to, że środki te, w tym także fotokopie, mają przedstawiać rzeczywistość przez zawarte w nich obrazy lub dźwięki, a nie przez opisy wyrażane pismem. Gdyby ustawodawca rzeczywiście chciał uczynić z kserokopii odrębny środek dowodowy, to wprowadziłby je obok fotokopii do art. 308 k.p.c.

Całkowicie przy tym chybiony był zarzut naruszenia art. 230 k.p.c. przez jego niezastosowanie; pominięcie, że podniesione w pozwie fakty zostały przyznane w sposób konkludentny wobec nie kwestionowania ich przez pozwanego w toku procesu. Samo milczenie strony, co do twierdzeń strony przeciwnej nie jest podstawą do uznania faktów za przyznane, ponieważ na sądzie spoczywa obowiązek poznania prawdy. Tak więc o tym, czy ma zastosowanie art. 230 k.p.c. decyduje zebrany w sprawie materiał dowodowy, przy uwzględnieniu charakteru i przedmiotu postępowania. Sąd musi, na podstawie wyniku całej rozprawy, tj. wszystkich okoliczności sprawy, całego materiału procesowego, nabrać przekonania, że strona nie zamierzała i nie zamierza zaprzeczyć istnieniu faktów przytoczonych przez stronę przeciwną. Jeżeli istnieją w tej kwestii wątpliwości, to nie można stosować art. 230 k.p.c. W ocenie Sądu drugiej instancji, takie wątpliwości istniały w rozpoznawanej sprawie, choćby z tego powodu, że nie przedłożono ani jednego dowodu na uzasadnienie żądania pozwu.

W konsekwencji braku wykazania legitymacji procesowej, zbędne było ustosunkowanie się do dalszych zarzutów apelacji, w szczególności tych, które zmierzały do wykazania, że doszło do zawarcia umowy kredytu, jej wykonania, oraz uprawnienia do naliczenia opłat z tytułu zaległości w spłacie.

Z tych względów, Sąd Okręgowy we Wrocławiu na podstawie art. 385 k.p.c. apelację strony powodowej oddalił, jako bezzasadną.

Sędzia Sądu Okręgowego

Piotr Jarmundowicz